

PERHEPOLIITTINEN PAMFLETTI

PERUSSUOMALAINEN
NUORISO

ALHAINEN SYNTYVYYS UHKAA SUOMALAISTEN **TULEVAISUUTTA**

Syntyvyys on 2000-luvulla laskenut Suomessa huomattavan alhaiseksi – voidaan puhua jopa syntyvyyskriisistä. Tällä hetkellä Suomen väestö kutistuisi ilman positiivista nettomaahanmuuttoa. Alhainen syntyvyys aiheuttaa Suomelle merkittäviä taloudellisia ja sosiaalisia ongelmia, joiden voi nykykehityksen jatkuessa odottaa pahentuvan tulevaisuudessa merkittävästi.

Lapsiperhekeskeisyys ja lapsiperheiden tukeminen ovat keskeinen osa arvojamme. Ydinperhe on yhteiskunnan tärkein perusyksikkö ja on tärkeää, että poliittiset toimet ja päätökset ovat sen mukaisia. Ydinperhe, jossa on isä ja äiti, on lapsille luontaisin ja yleensä paras kasvuympäristö. Perheiden perustamisen ja perheiden hyvinvoinnin mahdollistamisen ja turvaamisen tulee olla julkisen vallan ylin tavoite. Siksi vaadimme, että Suomen on tehtävä syntyvyyden nostamisesta politiikan kärkiteema valtio-, kunta- ja maakuntatasolla, sillä lapset ja hyvinvoivat perheet ovat maamme tulevaisuus.

Tässä pamfletissa tulemme esittämään kehitysehdotuksia, jotka koskevat Suomessa toteutettua perhepolitiikkaa. Toivomme, että asioista päättävät lukevat pamfletin ja tutustuvat ehdotuksiimme. Esittämiemme toimenpiteiden tavoitteena on, että Suomessa edellytykset perheen perustamiselle olisivat jatkossa entistä kannustavammat.

KÄSITTEIDEN MÄÄRITTELY

Syntyvyydellä tarkoitetaan vuoden aikana syntyneiden lasten määrää. Esimerkiksi vuonna 2023 Suomessa syntyi 43 383 lasta.

Kokonaishedelmällisyysluvulla tarkoitetaan naisten keskimääräistä lapsimäärää, jonka heidän odotetaan saavan elinaikanaan perustuen sen laskentavuoden tasoon. Esimerkiksi vuonna 2023 Suomen kokonaishedelmällisyysluku oli 1.26 lasta naista kohden.

Väestön uusiutumistasolla tarkoitetaan sitä, onko syntyvyys riittävällä tasolla, jotta väestön suuruus säilyy vähintään edellisen sukupolven tasolla sukupolven vaihtuessa. Kokonaishedelmällisyysluvun on oltava noin 2.1, jotta väestö pysyy ennallaan.

Huoltosuhteella tarkoitetaan työkäisten määrään suhteessa työvoiman ulkopuolella oleviin. Syntyvyyden heikkeneminen vaikuttaa huoltosuhteeseen, kun työkäisten osuus väestöstä pienenee väestön ikääntyessä. Tällä taas on negatiiviset vaikutukset talouteen.

Luonnollisella väestönlisäyksellä tarkoitetaan elävänä syntyneiden ja kuolleiden erotusta. Vuonna 2023 Suomessa kuoli 17 956 ihmistä enemmän kuin syntyi eli väestö olisi kutistunut sen verran ilman maahanmuuttoa. Luonnollinen väestönlisäys on ollut Suomessa positiivinen viimeksi vuonna 2015.

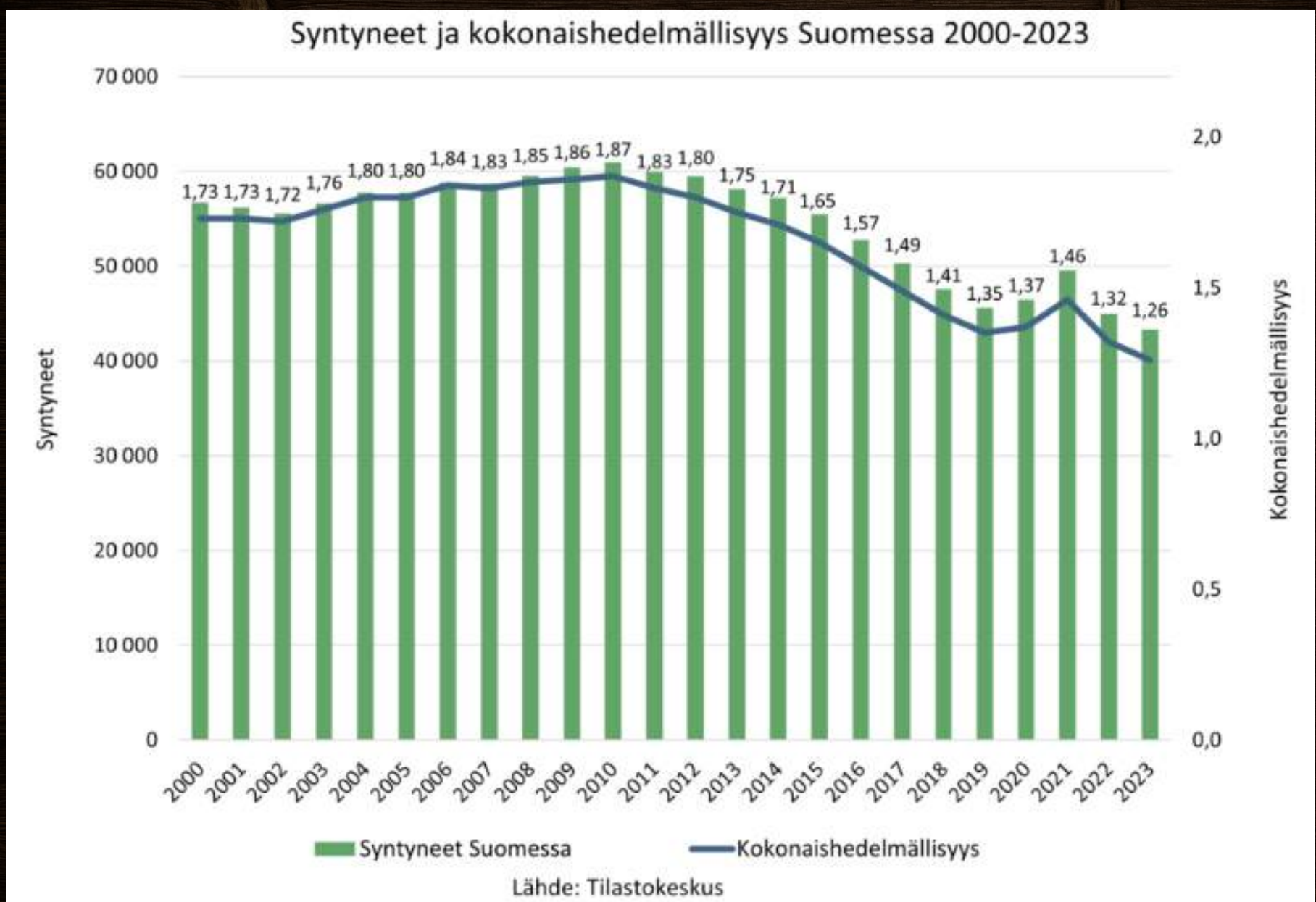

SUOMEN LASKEVA SYNTYVYYSKEHITYS

Suomen syntyvyyskehitys on ollut alle väestön uusiutumistason jo vuosikymmeniä, mutta vuodesta 2010 lähtien syntyvyys on Suomessa suorastaan romahtanut. Tämä herättää vakavaa huolta kansakuntamme tulevaisuudesta. Vuonna 2023 syntyi vain reilut 43 000 lasta, mikä on alhaisin määrä lähes kahteensataan vuoteen. Määrä on vielä alhaisempi kuin vuonna 2022, jolloin lapsia syntyi niin ikään historiallisen vähän. Vuonna 2023 kokonaishedelmällisyysluku Suomessa oli 1.26, mikä on huomattavasti alle väestön uusiutumistason.

Lähde: Väestöliiton "Tilastoja syntyvyydestä" -verkkójulkaisu.

Syntyvyyden romahdus on useimpia kehittyneitä maita koskeva ilmiö ja siihen on useita syitä. Nuorten aikuisten perhetoiveet ovat muuttuneet, ja toivottu lapsiluku on laskenut. Myös sosiaalisten verkostojen puutteellisuus, taloudellinen epävarmuus ja urapaineet sekä työelämän joustamattomuus vaikuttavat päätökseen hankkia lapsia. Suomessa myös tullaan äidiksi keskimäärin vanhempina kuin ennen. Tämä voi hankaloittaa lapsen saamista ja johtaa lapsiluvun pysymiseen pienenä, mikäli ensimmäinen lapsi hankitaan vasta myöhemmällä iällä.

On kuitenkin huomioitava, että suomalaisten toivottu lapsiluku on pysynyt keskimäärin yli kahdessa lapsessa. Suomessa on perinteisesti katsottu olevan hyvät perhepalvelut ja lapsiystävällinen perhepolitiikka. Syntyvyyden laskun juurisyynä on kuitenkin se, että modernissa urbaanissa yhteiskunnassa lasten katsotaan usein olevan taloudellinen kuluerä vanhemmille eikä lapsiperhearjen tueksi ole enää samalla tavalla saatavissa lähiyhteisöjen tukea. Aiemmassa agrariyhteiskunnassa lasten hankkiminen oli taloudellisesti kannattavaa. Näin ollen nykyinen perhepolitiikka ei pysty tarpeeksi kattavasti kompensoimaan sitä taloudellista riskiä, joka perheen perustamiseen koetaan liittyvän.

MIKSI SYNTYVYYDEN ROMAHDUS ON **ONGELMA**?

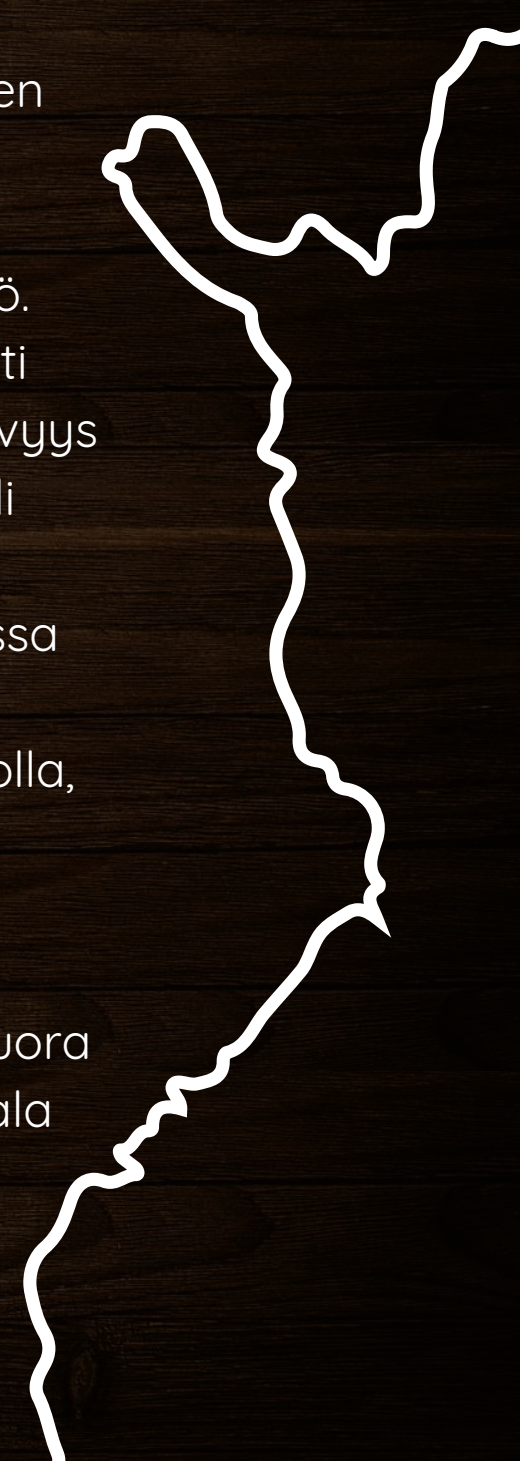

Vanheneva väestö johtaa heikkenevään huoltosuhteeseen, jossa yhä pienenevä työikäinen väestö joutuu kustantamaan kasvavan eläkeläisväestön palvelut ja eläkkeet. Tämä johtaa väistämättä hyvinvointivaltion merkittävään heikentymiseen tai jopa sen alasajoon huoltosuhteen rapautuessa. Mikäli sopeuttamisessa ei onnistuta, voi alhaisen syntyvyyden aiheuttama väestön kutistuminen syöstä valtion pysyvään taantumaa. Silloin valtionvelkaa on maksamassa yhä pienempi joukko veronmaksajia. Tämä on tuleville sukupolville katastrofaalista.

Alhaisen syntyvyyden negatiiviset vaikutukset ovat pääosin taloudellisia, mutta negatiivisia vaikutuksia koituu myös muille yhteiskunnan sektoreille. Esimerkiksi korkeakoulujen rahoitus on sidottu opiskelijamääriin ja pienenevien nuorien ikäluokkien seurauksena suomalaisen tieteen ja teknologian tekeminen vähenee ja kehitys hidastuu. Tämä taas vaikeuttaa teknologian kautta saatavan tuottavuuskasvun mahdollisuuksia kompensoida vähenevän työväestön työpanosta. Väestön koolla on myös turvallisuuspoliittista merkitystä, sillä Suomen pitkän aikavälin kyky ylläpitää tehokasta maanpuolustusta vaarantuu asevelvollisten ikäluokkien pienentyessä. Myös alueellinen epätasa-arvo lisääntyy, sillä joillain alueella väestö kutistuu mutta joillain taas kasvaa maan sisäisen muuttoliikkeen seurauksena.

Syntyvyyden romahdus myös uhkaa vakavasti Suomen sosiaalista koheesiota. Suomen luonnollinen väestönlisäys on jo nyt negatiivinen, eli väestö kutistuisi ilman maahanmuuttoa. Tällä hetkellä Suomessa vallitsee vahva konsensus siitä, että työikäisten ikäluokkien kutistuminen kompensoidaan tuomalla Suomeen työvoimaa ulkomailta. Pysyvä ratkaisu tämä ei ole, sillä syntyvyyden lasku alle väestön uusiutumistason on globaali ilmiö. Tämän lisäksi Suomessa asuu jo nyt huomattava määrä huonosti integroitunutta maahanmuuttajataustaista väestöä, jonka syntyvyys on huomattavasti kantasuomalaisia korkeammalla tasolla. Mikäli suomalaisten negatiivinen luonnollinen väestönlisäys korvataan tulevaisuudessakin täysimääräisesti maahanmuutolla ja Suomessa jo asuvien huonosti integroituneiden maahanmuuttajaväestöjen syntyvyys pysyy kantaväestöä merkittävästi korkeammalla tasolla, johtaa tämä vääjäämättä suomalaistaustaisten päätymiseen vähemmistöksi Suomessa.

Yhteenvetona voidaan todeta, että syntyvyyden romahdus on suora uhka Suomen taloudelliselle ja sosiaaliselle vakaudelle, sillä matala syntyvyys johtaa pitkällä aikavälillä vääjäämättä Suomen kokonaisvaltaiseen näivetymiseen ja rappeutumiseen.

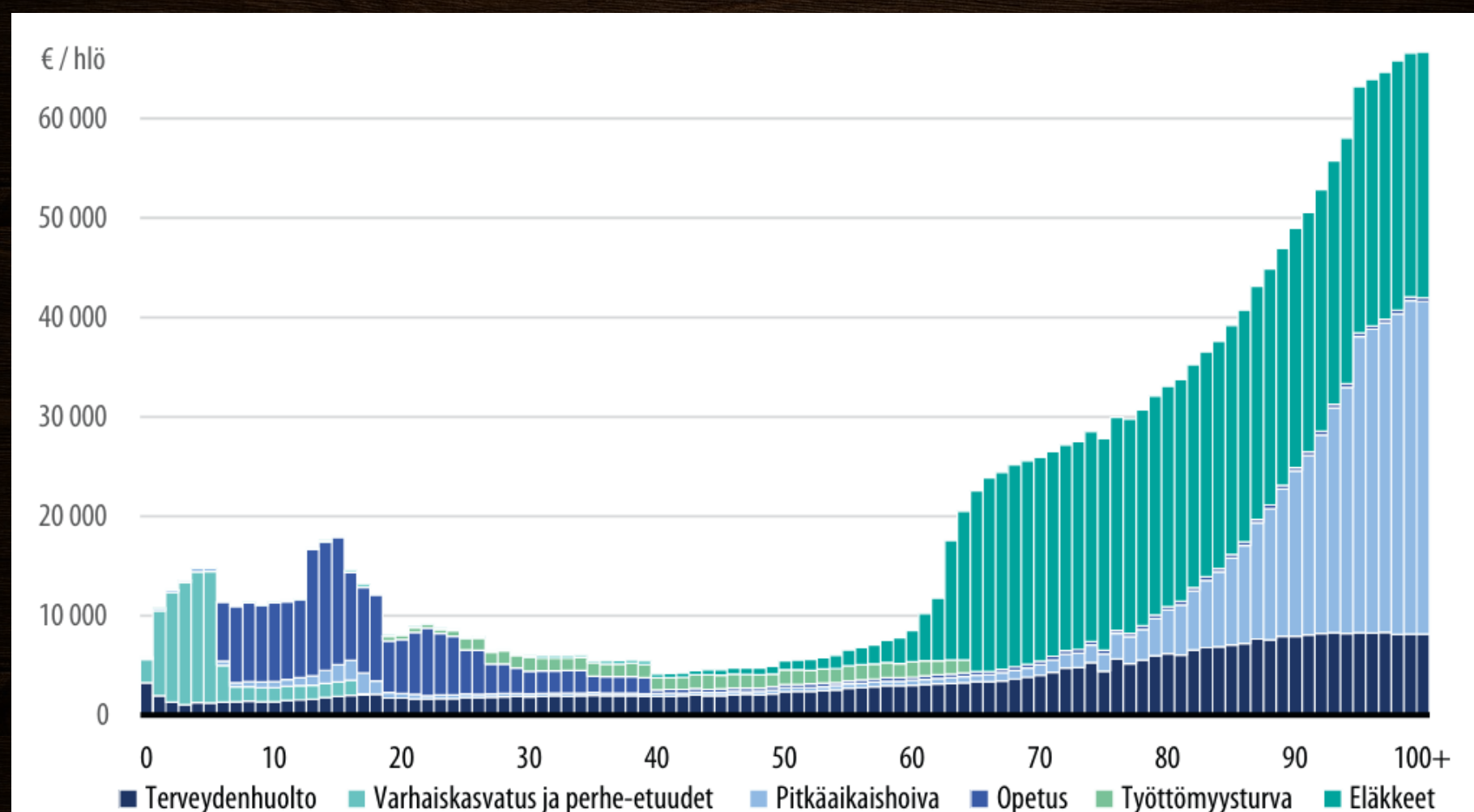

MIKSI ALHAISEEN SYNTYVYYTEEN KANNATTAA PUUTTUA **PERHEPOLITIIKALLA?**

Alhaisen syntyvyyden negatiiviset vaikutukset Suomelle ovat mittavia. Suomen on pikaisesti herättävä alhaisen syntyvyyden aiheuttamaan haasteeseen ja ryhdyttävä toimenpiteisiin, jotka kannustavat lasten hankkimiseen ja joilla perheiden asemaa parannetaan. Onnistunut perhepolitiikka on avainasemassa suomalaisten tulevaisuuden turvaamisessa. Hyvinvointivaltio rakentuu sellaisen perhepolitiikan varaan, joka tukee lapsiperheitä, sillä vakaa hyvinvointivaltio edellyttää vakaata väestöpohjaa turvaamaan hyvinvointivaltion jatkuvuutta. Suomen on valittava, panostetaanko suomalaisten perheellistymiseen, jolloin saadaan suuremmalla takuulla lisää nettoveronmaksajia vai tuodaanko ulkomailta maahanmuuttajia, joilla ei välttämättä ole edellytyksiä tulla nettoveronmaksajaksi. Väestökatoa on Suomessa yritetty paikata maahanmuutolla, mutta maahanmuutto ei pelasta huoltosuhdetta, jos muuttajat eivät ole nettoveronmaksajia. Tämän lisäksi massiivinen maahanmuutto heikentää Suomen sosiaalista koheesiota, aiheuttaa sosiaalisia ja taloudellisia ongelmia sekä pitkällä tähtäimellä johtaa kantaväestön päätymiseen vähemmistöksi. Laskevaan syntyvyyteen on vastattava perhepolitiikan kehittämällä entistä lapsiystävällisemmäksi, eikä korvaamalla suomalaisia maahanmuuttajilla.

Hyvinvointivaltion ja erityisesti siihen kuuluvan eläkejärjestelmän sopeuttaminen vastaamaan kutistuvaa väestöä ja rapautuvaa huoltosuhdetta on poliittisesti haastavaa, sillä yhä suurempi osa äänestäjistä kuuluu ikääntyviin ikäluokkiin. Lisäpanostukset perhepolitiikkaan herättävät paljon vähemmän poliittista vastustusta, kuin erityisesti vanhempien ikäluokkien palveluihin ja etuuksiin mahdollisesti tulevaisuudessa kohdistettavat huomattavat leikkaukset.

Lähde: "Syntyvyyden toipuminen ja pitenevä elinikä" -julkaisu, Valtioneuvosto

Toistaiseksi julkisen sektorin lapsiin käyttämät ikäsidonnaiset menot ovat huomattavasti iäkkäiden menoja pienemmät. Tällä hetkellä Suomi käyttää myös satoja miljoonia euroja hankkeisiin, joista ei tosiasiallisesti ole minkäänlaista hyötyä suomalaiselle yhteiskunnalle. Suomen on asetettava uudet arvot ja kriteerit sille, mihin suomalaisten veroeuroja käytetään. Vastuullinen taloudenpito on tärkeää, mutta tuleviin sukupolviin on pystyttävä panostamaan merkittävästi.

TULEVAISUUDEN PERHEPOLITIIKAN KEHITYSEHDOTUKSIA

Seuraavissa osioissa esitämme mahdollisia ratkaisuehdotuksia, joilla voi olla vaikutusta Suomen alhaiseen syntyvyyteen vähentämällä erityisesti taloudellisia esteitä perheen perustamiselta.

Asiantuntijat ovat olleet skeptisiä sen suhteen, voivatko taloudelliset kannustimet nostaa syntyvyyttä merkittävästi. Huomautamme kuitenkin, että maltillisellakin parannuksella nykyiseen syntyvyyskehitykseen on merkittäviä positiivisia vaikutuksia väestön huoltosuhteeseen ja Suomen talouteen sekä suomalaisen väestön pitkän tähtäimen elinvoimaisuuteen. Esimerkiksi vuoden 2023 tason kokonaishedelmällisyysluku 1.26 tarkoittaa, että väestö kutistuu ilman maahanmuuttoa 64% kahdessa sukupolvessa, mutta mikäli syntyvyys saataisiin palautettua edes vuoden 2021 tasolle (kokonaishedelmällisyysluku 1.46) väestö kutistuisi vain noin puoleen. Yli kymmenen prosentin erolla on valtavia vaikutuksia Suomen talouden ja huoltosuhteen kannalta, ja pienetkin muutokset syntyvyudessa vaikuttavat merkittävästi Suomen väestön kehitykseen pitkällä aikavälillä.

Esittämämme keinot ovat kustannuksiltaan erisuuruisia. Osa koskee perhepalveluita ja perhe-etuuksia, osa taas lainsäädäntöä ja viestintää ollen näin kustannusneutraaleja. Taloudelliset panostukset perhepolitiikkaan on kuitenkin syytä nähdä arvovalintojen lisäksi myös investointeina, joiden tarkoitus on maksaa itsensä takaisin parantuneen huoltosuhteen ja tulevaisuudessa lisääntyvän verokertymän muodossa. Olemme pyrkineet laskemaan osalle ehdottamistamme toimenpiteistä suuntaa-antavat vuosittaiset kustannusarviot. Tarvittaessa toimenpiteet voidaan toteuttaa määräaikaisina kokeiluina, jotta niiden vaikutuksia pystytään tarkastelemaan.

TUETAAN LAPSIPERHEITÄ

- **Maksetaan suomalaisille perheille ensimmäisestä lapsesta vauvarahaa 1000 euroa.** Suomessa monet kunnat ovat ottaneet käyttöön niin kutsutun vauvarahan, joka maksetaan kunnassa syntyvästä lapsesta. Pelkät vauvarahat eivät yksin saa pariskuntia hankkimaan lapsia, mutta ne toimivat tärkeinä signaaleina yhteiskunnan lapsimyönteisyydestä. Lapsen syntyessä maksettava raha voi myös auttaa perhettä suoriutumaan lapsen syntymän jälkeisistä hankinnoista. Vuosittain tämä maksaisi noin 20 miljoonaa euroa.
- **Kevennetään tuloverotusta lapsiluvun mukaan.** Perhekoot ovat Suomessa pienentyneet merkittävästi. Väestömme romahtaa, jos suurimpaan osaan perheistä syntyy vain yksi lapsi. Suurempia perheitä tulee tukea tuloverokevennyksin. Tämä kompensoisi lasten hankinnasta työuraan mahdollisesti aiheutuvia aukkoja, jotka voivat vaikuttaa negatiivisesti palkkakehitykseen ja eläkekertymään sekä työkokemuksen saavuttamiseen. Vanhemman tuloveroa kevennettäisiin asteittain jokaista lasta kohden.
- **Jaetaan isän ja äidin eläkekertymä lastenhoidon ajalta tasan.** Eräs keino korjata perhevapaista ja lyhyemmästä työurasta johtuvaa eroa naisten ja miesten tulevissa eläkkeissä olisi ottaa paremmin huomioon lastenhoitoon käytetyn ajan eläkekertymä. Mikäli isän ja äidin eläkekertymä lastenhoidon ajalta jaettaisiin kokonaisuudessaan kahtia, olisi lopputulos tasapuolisempi. Tämä tukisi vanhempien yhteistä vastuunkantoa. Tämän lisäksi olisi syytä selvittää lastenhoidon ajalta kertyvän eläkekertymän kasvattamista, sillä sen taso on Suomessa verrattain alhainen. Tämä toimenpide olisi kustannusneutraali.
- **Palautetaan yrittäjien äitiyspäivärahan määräytyminen kuuteen kuukauteen.** Pienyrittäjille ei pitäisi koitua taloudellisia ongelmia työntekijöiden äitiys- ja isyyslomista. Yrittäjien äitiyspäivärahan määräytyminen on palautettava takaisin kuuteen kuukauteen. Vuonna 2020 tehty muutos yrittäjien äitiyspäivärahaan oli tuhoisa. Pahimmillaan se pakottaa yrittäjänä työskentelevän naisen valitsemaan perheen ja yrityksen välillä. Tämä toimenpide olisi kustannuksiltaan maltillinen.

MAHDOLLISTETAAN PERHE-ELÄMÄ TAHATTOMASTI LAPSETTOMILLE

- **Vähennetään julkisessa terveydenhuollossa tarjottavien hedelmöityshoitojen rajoituksia.** Nykyisin hedelmöityshoitokertoja on saatavilla julkisessa terveydenhuollossa vain rajoitettu määrä, minkä lisäksi hedelmöityshoitoja ei tarjota yli 40-vuotiaille. Tämä ajaa monet tahattomasta lapsettomuudesta kärsivät hakemaan lapsettomuushoitoja yksityiseltä sektorilta. Tämä on kallista, mutta johtaa monesti lapsen saamiseen. Julkisessa terveydenhuollossa annettavia lapsettomuushoitoja on rajoitettava nykyistä vähemmän, jotta lasta haluavien ei tarvitsisi turvautua hintaviin yksityisen sektorin palveluihin, joihin kaikilla hoitoja tarvitsevilla ei ole varaa. Kustannuksiltaan tämä toimenpide olisi todennäköisesti muutaman miljoonan luokkaa.
- **Tarjotaan nuorille miehille ja 30-40 vuotiaalle naisille yksi maksuton hedelmällisyystutkimus.** Näin voidaan välttää ikäviä hedelmättömyyteen liittyviä yllätyksiä. Tutkimuksista suomalaiset saivat myös tärkeää tietoa lapsen saamiseen vaikuttavista tekijöistä. Kustannuksiltaan tämä toimenpide olisi maltillinen. Toteutuessaan tämä maksaisi noin 10 miljoonaa euroa vuodessa, mikäli koko vuosittainen ikäluokka hyödyntäisi mahdollisuuden.
- **Mahdollistetaan sijaissyntytykset Suomessa.** Sijaissyntytyks on tehty Suomessa mahdottomaksi. Tämä on epäreilua, sillä sijaissyntytyks on esimerkiksi joillekin lisääntymiskyvyttömille naisille ainoa keino hankkia biologisia lapsia. Suomessa on kehitettävä lainsäädäntöä, joka mahdollistaa suomalaisten kesken solmittavat sijaissyntytyssopimukset, kunhan järjestelyn oikeudenmukaisuus sopimuksen kaikille osapuolille turvataan valmistelun aikana ja lopullisen lain astuessa voimaan. Tämä myös ehkäisisi ulkomaille suuntautuvaa sijaissyntytysturismia. Toteutettaessa tämä toimenpide olisi kustannusneutraali.
- **Kerrotaan terveystiedon opetuksessa hedelmällisyyden ikäsidonnaisista rajoitteista.** Terveystiedon opetukseen kuuluvassa seksuaaliterveyden osioissa korostuu nykyisin lähinnä ehkäisyn merkitys. Terveystiedon tunneilla oppilaille pitäisi kuitenkin myös kertoa enemmän ihmisten luonnollisen hedelmällisyyden ikäsidonnaisista rajoitteista, jotka eivät ole kaikille suomalaisille itsestään selviä. Tämä toimenpide olisi kustannusneutraali.

EDISTETÄÄN OPISKELIJOIDEN PERHEELLISTYMISTÄ JA PERHE-ELÄMÄÄ

- **Mahdollistetaan alle 30-vuotiaille vanhemmille opintolainahyvyys**, siten että ensimmäisen lapsen syntyessä opintolainasta hyvitetäisiin puolet ja toisen lapsen synnyttyä loput. Tämä auttaisi konkreettisesti tekemään perheenperustamiseen liittyviä hankintoja ja panostamaan entistä paremmin perhe-elämään opintojen jälkeenkin. Myös työelämään palaaminen helpottuisi perheen velkataakan keventyessä. Nykyisen opintolainahyvityksen kustannukset ovat noin 90 miljoonaa euroa vuodessa ja esittämämme opintolainahyvityksen kustannukset olisivat todennäköisesti huomattavasti pienemmät.
- **Poistetaan opintotuen tulorajat ja nostetaan huoltajakorotusta.** Nykyinen huoltajakorotus on riittämätön arjen kustannuksiin eikä aidosti tue mahdollisuutta perustaa perhettä jo opintojen aikana. Huoltajakorotuksen nostaminen antaa myös viestin siitä, että opiskeluiden ja perhe-elämän sovittaminen on paitsi mahdollista, myös toivottua. Opintotuen tulorajoista luopuminen parantaisi opiskelijoiden toimeentuloa ja ehkäisisi taloudellista ahdinkoa. Tämä helpottaisi työllistymistä opintojen aikana ja aikaistaisi työuria ja mahdollisesti myös perheen perustamista. Opintotuen tulorajojen poisto maksaisi 260 miljoonaa euroa vuodessa.
- **Muutetaan ansiosidonnaisen vanhempainpäivärahan määrä riippuvaiseksi odotettavissa olevista tuloista.** Tällä hetkellä ansiosidonnaisen vanhempainpäivärahan suuruus riippuu 12 kk edeltävistä tuloista. Tällä on synnyttäjien keski-ikää nostava vaikutus, koska käytännössä täysimääräisen vanhempainpäivärahan saadaksesen on opintojen jälkeen työskenneltävä vuosi kokoaikaisessa työsuhteessa. Vanhemmuutta paremmin tukeva vaihtoehto olisi määrätä vanhempainpäivärahan suuruus vastaamaan odotettavissa olevia tuloja esimerkiksi opiskelijoiden ja juuri työsuhteessa aloittaneiden kohdalla. Tämä toimenpide olisi todennäköisesti kustannuksiltaan pieni, koska sen kohderyhmänä olisivat nimenomaan lastensaantia täysimääräisen vanhempainpäivärahojen takia lykkäävät.

TURVATAAN PERHEPALVELUT

- **Panostetaan raskaudenaikaisiin palveluihin ja lapsiperheiden tukiin.** Vastuullinen taloudenpito on tärkeää, mutta tuleviin sukupolviin on pystyttävä panostamaan merkittävästi. Maamme vaatii merkittäviä taloudellisia lisäpanostuksia Suomen kansalaisille kohdistettavaan lapsi- ja ydinperhemyönteiseen perhepolitiikkaan. Lisärahoitus raskauden aikaisiin palveluihin ja synnytyksen jälkeen tarjottaviin palveluihin sekä lapsiperheille maksettaviin tukiin on välttämätöntä. Erityisesti traumaattisesta synnytyksestä ja synnytyksen jälkeisestä masennuksesta toipumista on tuettava, koska ikävästä synnytyskokemuksesta johtuva synnytyspelko voi pahimmillaan estää useamman lapsen saamisen.
- **Tarjotaan pieni- ja keskituloisille lapsiperheille maksuton varhaiskasvatus.** Päivähoitomaksut aiheuttavat ison loven työssäkäyvien vanhempien kukkaroon ja voivat vähentää houkutusta perheen perustamiselle ja useamman lapsen hankkimiselle. Päivähoitomaksujen tuloarvoja on nostettava merkittävästi nykytasosta, jotta kaikki pieni- ja keskituloiset perheet ovat maksuttoman varhaiskasvatuksen piirissä. Samalla valtion on huolehdittava valtionosuuksien kautta kunnille riittävästä kompensatiosta, jotta varhaiskasvatuksen rahoitus ei kuntakentällä vaarannu. Kustannuksiltaan toimenpide olisi joidenkin kymmenien miljoonien eurojen luokkaa.
- **Säilytetään perhepalvelut kaikissa kunnissa.** Lapsiperheiden apu on oltava saavutettavissa laaja-alaisesti riippumatta siitä, asuuko lapsiperhe kaupungissa vai pidempien etäisyyksien maaseudulla. On myös kannatettavaa, että kunnat ja hyvinvointialueet voivat lisätä houkuttelevuuttaan tarjoamalla itsenäisesti kattavampia perhepalveluita.

TEHDÄÄN SUOMESTA AIDOSTI LAPSIYSTÄVÄLLINEN

- **Järjestetään lapsiystävällisyyteen kannustava valtiollinen kampanja.** Yhteiskuntaa on kehitettävä siten, että se ottaa avosylin vastaan maailmaan saapuvat uudet suomalaiset. Muutoksen tulisi koskea laaja-alaisesti asenteita ja keskusteluilmapiiriä. Suomi tarvitsee kokonaisvaltaista kulttuurinmuutosta lapsivastaisuudesta perheystävällisempään suuntaan. Poliitikoiden vastuulla on keskusteluilmapiirin muuttaminen vanhemmuudelle suopeammaksi. Päättäjien tulisi korostaa perhe-elämän positiivisuutta ja erityisesti hyvinvointivaltion roolia lapsiperheiden tukemisessa. Kustannuksiltaan tämä toimenpide olisi maltillinen riippuen kampanjaan käytettävistä varoista.
- **Rakennetaan julkisiin rakennuksiin lapsiystävällisiä tiloja, kuten lapsiparkkeja.** Valtiollisten toimijoiden tulisi tällä tavoin rohkaista ottamaan lapset paremmin huomioon yhteiskunnassa. Näin esimerkiksi virastojen ja terveysasemien asiointitiloista tulisi lapsiystävällisempiä.
- **Edistetään lapsiystävällistä politiikkaa työpaikoilla valjastamalla myös yritykset mukaan lapsiystävällisemmän yhteiskunnan rakentamiseen.** Tästä on jo lupaavia esimerkkejä muun muassa Israelista ja Italiasta, joissa jotkin yritykset tarjoavat työntekijöilleen päivähoidon työpaikalla. Tämä helpottaa työ- ja perhe-elämän yhteensovittamista. Valtion pitäisi tukea ja kannustaa yrityksiä tuomaan lapsiystävällinen politiikka työpaikoille. Samanlaista mallia tulisi soveltaa myös suomalaisissa korkeakouluissa. Tämä toimenpide olisi valtiolle kustannusneutraali.
- **Korotetaan kotihoidontukea. Kotivanhemmuutta vieroksutaan liikaa nyky-yhteiskunnassa.** Yhteiskunnassa valloillaan oleva keskustelu kotihoidontuen lakkauttamisesta on lopetettava. Yhteiskunnan on mahdollistettava se, että perheet saavat itse päättää, miten lapsensa hoitavat. Alle 3-vuotiaan lapsen hoitaminen kotona tulisi olla mahdollista riippumatta siitä, maksaako kotikunta kuntakohtaista lisää kotihoidosta. Kotihoidontuen korotus parhaimmillaan laskee myös varhaiskasvatuksen kuormaa ja ratkoo osaltaan varhaiskasvatuksen kriisiä.

Lähteet:

Sorsa T., Lehtonen N. & Rotkirch A. (2023) Kuka haluaa lapsia 2020-luvulla? Perhebarometri 2022. Väestöliitto, Väestöntutkimuslaitos, Katsauksia E57/2023. Haettu osoitteesta: <https://www.vaestoliitto.fi/verkkojulkaisut/kuka-haluaa-lapsia-2020-luvulla/>

Valtioneuvoston kanslia (2021). Syntyvyyden toipuminen ja pitenevä elinikä. Helsinki: Valtioneuvoston kanslian julkaisuja. Haettu osoitteesta: https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/162920/VNK_2021_2.pdf?sequence=17

Perussuomalainen Nuoriso (2023). Perhepoliittinen ohjelma. Haettu osoitteesta: <https://ps-nuoriso.fi/ohjelmat/perhepolitiikka/>

